

YÖNETTİĞİ TEZLER

- Kurtuluş Kıvanç, Ş. (2011). Kültür Turizmi ve Kentsel Turizm Yönelik Ürün İncelemesi (*Basılmamış Yüksek Lisans Tezi*). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özoğul, O. (2010). Seyahat Araçlarının Destinasyon Seçimi ve Destinasyon İmajı Üzerindeki Etkileri (*Basılmamış Yüksek Lisans Tezi*). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Sezgin, E. (1998). Seyahat İşletmelerinde Bütünleşme ve Teknoloji (*Basılmamış Yüksek Lisans Tezi*). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sezgin, E. (2003). Bilişim Teknolojileri ve Finansal Yapılanma Sürecinde Bütünleşmiş Türk Tur Operatörleri İçin Bir Uygulama ve Model Önerisi (*Doktora Tezi*). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gürel ÇETİN, Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, Beyazıt, 34452 Fatih, İstanbul.
E-posta: gurelc@istanbul.edu.tr

Şule Çetin Portresi: Bir Turizm Öncüsü

Sevda SAHİLLİ BİRDİR

Mersin Üniversitesi
Turizm Fakültesi

GİRİŞ

Türkiye’de 1980’li yıllardan sonra özellikle devlet tarafından sağlanan teşvik ve kredi kolaylıkları, turizm yatırımlarının artmasına ve gelişmesine olanak sağlar. Buna bağlı olarak turizm geliri ve istihdam olanakları da beraberinde artmaya başlar. Özellikle turizm sektöründe çalışacak kişilerin sayısının artması gündeme gelir ancak işletmelerde hizmet verecek kişilerin sektörün beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde eğitilmeleri gerektiği dikkate alınmaz. Bu plansız büyümenin beraberinde doğurduğu en önemli sorun, turizm sektörü çalışanlarının temel eğitimden ve özellikle nitelikli mesleki eğitimden yoksun olmalarıdır. Dünya Turizm Örgütü tarafından çeşitli ülkelerde yapılan “Otelcilik Endüstrisinin Temel Sorunları” konulu bir araştırma, mesleki eğitimin turizm sektörünün en önemli sorunu olduğunu ortaya koymaktadır (T.C. Turizm Bakanlığı 1994; Çetin 1999; Olcay 2008).

Dr. Şule Çetin, Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’ne bağlı olarak 1979 yılında Mersin’de faaliyet vermeye başlayan Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yük-sekokulu’nda (günümüzdeki adı Mersin Üniversitesi Turizm Fakültesi) görev yapmaya başlar. Turizm eğitimi ve turizm eğitimi gören elemanların istihdam sorunları ve turizm sektörüne mutfak elemanı yetiştirmeye yönelik eğitim programlarının değerlendirilmesi ile ilgili yapmış olduğu çalışma-

larında turizm eğitiminin önemine dikkat çeker ve aşçılık eğitime yönelik eğitim programlarının değerlendirilmesi üzerine yazdığı tezi ile aşçılık eğitiminin daha yararlı olması için bir model program önerisi geliştirir. Çetin, tezleri ile alanında yapılan öncü çalışmalara imza atar. Yapmış olduğu araştırmalar için “yararlanılmasında uygulama değeri olan çalışmalar” olarak nitelenir.

Öğrenmeye karşı büyük bir hevesi olan, almış olduğu eğitimi öğrencilerine aktarmaya çalışan, çalışmalarında titiz ve özverili olan ve hem hocam hem de nikâh şahitliğini yapan Çetin’in, portresini yazma şansına sahip olduğumdan dolayı kıvanç doluyum. Bu çalışma ile genç akademisyenlere bu değerli “turizm emekçisini” tanıma fırsatı sunduğumuzu umuyorum.

YAŞAMI VE AKADEMİK KARIYERİ

Şule Çetin, Yorgos/Kıbrıs’ta yedi çocuklu bir ailede doğar (1948). Lefke’de büyür. İlk, orta ve lise eğitimini Kıbrıs’ta tamamlar. Lise eğitimini Lefke Ticaret Lisesi’nde (İngilizce eğitim) pekiyi derece ile tamamlar. Lisans öğrenimini Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu’nda yapar. O dönemde Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu’na öğretmen adayı alınırken öğrencilerin özel olarak seçildiğini ve mutlaka sözlü sınava tabi tutulduklarını ifade eden Çetin, sınavları geçerek lisans öğrenimine 1968 yılında başlar. Turizm ihtisas şubesinden

mezun olarak tamamlar (1973). Lisans döneminde aldığı derslerin çok donanımlı olduğunu ve bunun kendi eğitim gelişimine olumlu yansıdığını dile getiren Çetin, Turizm Coğrafyası dersini, turizm konusunda dönemin yetkin isimlerinden Selâhattin Çoruh'tan (Basın-Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü Turizm Dairesi müdürü) alır. Öğretim elemanlarının bazılarının Amerika Birleşik Devletleri'nde eğitim almış alanında uzman hocalar olduğunu vurgulayan Çetin, Tarihçi Enver Behnan Şapolyo ve alanında uzman pek çok öğretim elemanları/öğretim üyelerinden ders alır. Haftada 12 saat İngilizce dersine ek olarak, lise ve lisans öğrenciliği süresince Fransızca dersi alır ve pekiyi derece ile mezun olur.

Lisans mezuniyetinin sonrasında, kura ile Konya Ereğli'ye öğretmen olarak atanır (1973). Ereğli Ticaret Lisesi'nde "Meslek Dersleri Öğretmeni" olarak çalışan Çetin, Mersin Otelcilik Lisesi'ne geçmek için Bakanlığın açtığı kurslara katılır. Ankara'da 6 ay süren kurs sonunda, eşyle birlikte en yüksek puanla kursu bitirerek Mersin Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesine "Meslek Dersleri Öğretmeni" olarak atanır (1979). Çocukluğundaki "Öğretmen" olma hayali ve halasının kendisi için "*Şule, çok akıllı bir kız; öğretmen olacak ve onunla köyleri dolaşacağım*" sözlerini gerçekleştirmiş olur. Turizmin içinde ve turizme gönül vermiş biri olan Çetin, bu noktadan itibaren kendini bir turizm öğretmeni olarak geliştirme çalışmalarına başlar. Bir yandan öğretmenliğe devam ederken, bir yandan da Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Mersin Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu'nda ders verir. Aynı okulda araştırma görevlisi olarak çalışmaya başlar (1983). Yüksekokul'da ilk önce Seyahat Acentacılığı ve Tur Operatörlüğü dersini verir. İletişim, Turizm Coğrafyası, Kat Hizmetleri, Temizlik ve Hijyen, kariyerinin ilk dönemlerinde verdiği dersler arasındadır. O dönemde Seyahat Acentacılığı ve Tur Operatörlüğü ve verdiği tüm derslerle ilgili kaynaklarını paylaşan Prof. Dr. Meral Korzay'ı takdir ve kendisine teşekkürlerini sunar. İdari bilimler alanında yüksek lisans öğrenimine devam etmek isterken programın açılmaması üzerine, dönemin yüksekokul müdürü Prof. Dr. Halil Yılmaz'ın yönlendirmesi ile eğitim bilimlerine yönelir. Sonrasında da, Mersin Tu-

rizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu'nda Öğretim Görevlisi olarak çalışmalarına devam eder (1986).

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı'nda "Eğitim" dalında "Bilim Uzmanı" unvanını alır (1987). Daha sonra Yüksekokul'daki görevine devam eden Çetin, Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı İçel İl Müdürlüğü tarafından düzenlenen "10. Dünya Gıda Günü"ne (16 Ekim 1990) konuşmacı olarak katılır. İlerleyen yıllarda doktora öğrenimine başlar ve Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı'nda "Bilim Doktoru" unvanını alır (1994). Yüksek lisans ve doktora öğrenimi sırasında tanıştığı Prof. Dr. Altan Eserpek, Prof. Dr. Adil Türkoğlu, Dr. Ali Temel, Prof. Dr. Fikri Akdeniz, Mehlika Balanlıoğlu ve Lütfiye Akçay gibi öğretim elemanlarından etkilendiğini, iyi bir eğitim aldığını ve bilimsel çalışmalarında en çok feyz aldığı isimler olduğunu vurgular. Ancak, Altan Eserpek için, kendisinin dünyasını değiştirdiğini ifade eder. "*Eğitimin, akademisyenliğin ne olduğunu ondan öğrendim. Bir danışman ve asistan arasındaki ilişkiyi ondan öğrendim*" diyen Çetin, Eserpek'in derslerinin hiç bitmesini istemediğine dikkat çeker. Çalışma süresince, büyük bir özveri ve sabırla kendisini yönlendiren Eserpek'e minnet ve şükranlarını söz ile ifade etmesinin mümkün olmadığını dile getirir. Mersin Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu'nda görev yapan öğretim elemanlarından Prof. Dr. Bahar Taner ve Öğr. Gör. Fikri Bilgin'in destek ve katkılarını gördüğünü, diğer öğretim elemanlarının da manevi destek verdiklerine vurgu yapar.

Çetin, Adana ve Mersin'de yer alan Seyahat acentelerinin mevcut durumunu tespit etmek üzere Altan Eserpek ile düzenledikleri seminerin Türkiye'de bir ilk olduğunu vurgular. Daha sonra da seminer, Yüksekokul'un ilk sunumu olarak Atlıhan Otel'de gerçekleşir ve radyoda da yayınlanır.

Çetin, Mersin Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu'nda Yardımcı Doçent kadrosunda atanır (1994). Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Bölümü staj komisyonlarında koordinatör, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Bölü-

mü başkan yardımcılığı ve Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu müdür yardımcılığı görevlerini yürütür. Mersin Orduvleri Müdürlüğü emrinde garson olarak görev yapan erbaş/erlere 20-21 Kasım 2003 tarihleri arasında "Servis ve Sanitasyon, Yiyecek-İçecek Üretimi, Bar Hizmetleri ve Masa Düzeni" konularında eğitim vermek üzere Rektörlük tarafından görevlendirilir. "Yüksekokulun Kuruluşunun 25. Yılı Etkinlikleri" kapsamında düzenlenecek bilimsel konferans, seminer, panel ve diğer etkinliklerin koordinasyonunun sağlanması için yüksekokul müdürlüğü tarafından genel sekreter olarak görevlendirilir (2004). Çetin'in değerli katkılarının da olduğu "Referandum sonrası Türkiye, KKTC ve AB ilişkileri" konulu panel, Mersin Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu ve Kıbrıs Türk Kültür Derneği Mersin Şubesi işbirliğiyle 26 Mart 2007 tarihinde organize edilir.

Öğretim üyeliği boyunca lisans ve lisansüstü programlarında Yiyecek-İçecek-I, Yiyecek-İçecek-II, Yiyecek-İçecek Hizmetleri Yönetimi, Restoran ve Servis Hizmetleri Yönetimi, Mutfak ve Yiyecek-İçecek Yönetiminde Sanitasyon derslerini yürütür. Çetin, lisansüstü programda bir tez yönetmiş olup, "Catering İşletmelerinin Tesis Dışı Ziyafet Organizasyonlarında Uygulanan Kalite Kontrol Sürecinin İncelenmesi" adını taşır. Lisans ve lisansüstü uygulamalı dersleri için çevredeki otel işletmeleriyle anlaşmalar imzalayan Çetin, uygulama yeri bulamadığı zamanlarda, kendi evini açarak öğrencilerin uygulama yapmalarına olanak sağlar. Evli ve iki çocuk sahibi olan Çetin, 15 Mart 2008 tarihinde emekli olur.

TURİZM EĞİTİMİNE KATKILARI

Çetin'in turizm alanında ilk olan tez çalışmaları, alana da önemli katkılar sağlar, önemli çalışmalar olarak dikkat çeker. Yüksek lisans tezinde "Turizm Eğitimi ve Turizm Eğitimi Gören Elemanların İstihdam Sorunları", doktora tezinde "Turizm Endüstrisine Mutfak Elemanı Yetiştirmeye Yönelik Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi" ve yüksek lisans tezinin devamı niteliğini taşıyan doçentlik başvurusu için yaptığı çalışma olan "Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Eğitimi Alan Elemanların İstihdam Sorunları"nu irdeleyen tez çalışmalarını ortaya koyar.

"Turizm Eğitimi ve Turizm Eğitimi Gören Elemanların İstihdam Sorunları" üzerine yazdığı yüksek lisans tezinde, Mersin'de bulunan ve farklı düzeylerde (lisans, ön lisans ve lise) turizm eğitimi veren okullardan mezun gençlerin istihdam sorunlarının neler olduğunu araştırır. Farklı düzeylerde turizm eğitimi alan mezunların yarısının turizm eğitimini bilinçsizce seçtiklerini bulgular. Turizm eğitimi alan mezunlar ile sektördeki otel yöneticilerinin, verilen turizm eğitiminin yeterli olmadığı görüşüne sahip olduklarını tespit eder. Öte yandan, turizm eğitimi gören gençlerin turizm eğitime karşı olumsuz tutum geliştirmelerinde, turizm eğitiminin genel yetersizliğinin önemli bir etken olduğu görüşünü savunur.

Çetin, doktora tezini yazdığı dönemde, sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli eleman yetiştiren eğitim programlarının değerlendirilmesi ile ilgili yapılan çalışmaların çok yeni olduğuna dikkat çeker. Turizm sektöründe çalışan ticari mutfak elemanlarının sayısının az olmakla beraber, usta-çırak ilişkisi üzerine kurulu olduğunu tespit eder. Tezinde, Türkiye'de ticari mutfak elemanı yetiştirmeye yönelik ortaöğretim ve kurslar düzeyinde yoğunlaştırılmış eğitim programlarını değerlendirir. O dönemde, Türkiye'de mevcut turizm eğitimiyle, turizm sektörünün ihtiyaç duyduğu niteliklerde ve sayıda meslek elemanı yetiştirilememesinin belli başlı nedenleri arasında, (1) her düzeydeki turizm eğitim programlarının amaca uygun hazırlanmaması, (2) turizm sektörünün bu yönlü ihtiyaçlarının sağlıklı bir şekilde belirlenememesi ve (3) turizm sektörünün turizm eğitimine yeterince destek sağlamaması gibi faktörlerin etki ettiğine vurgu yapar.

"Turizm Endüstrisine Mutfak Elemanı Yetiştirmeye Yönelik Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi" adlı doktora tezinde, mutfak elemanı yetiştiren örgün ve kurs programlarının eğitimcileri ile konaklama ve yiyecek-İçecek işletmelerinde görevli yönetici ve aşçıbaşlıların aşçılık eğitim programlarına ilişkin görüşlerini saptamak ve bu görüşler ışığında yeni bir eğitim programı modeli önermeyi amaçlar. Bu doğrultuda, yiyecek-İçecek hazırlama ve sunma hizmetlerini yerine getirecek elemanların yetiştirilmesi amacıyla

uygulanan eğitim programlarının değerlendirilmesi, bu konuda karşılaşılan sorunları saptama, mutfak elemanlarının profilini belirleme ve gelecekteki çalışmalara ışık tutacak öneriler getiren bilimsel araştırmalar yeterince yapılmadığından, araştırmacının bu yönü ile önemli olduğu vurgusu yapılır. Bu araştırma, ulusal turizm sektörünün mutfak elemanı bakımından gerçek durumunu belirlemesi açısından da önem taşımaktadır. Çalışmada, eğitici, yönetici ve aşçıbaşlarının konuya ilişkin görüş ve önerileri dikkate alınır.

Alanında yapılan ilk çalışma olma özelliğini taşıyan doktora tezi ile aşçılık eğitiminin daha yararlı olması için bir model program önerisi geliştirir. Tezin yazıldığı dönemde uygulanan aşçılık eğitim programları ile yiyecek ve turizm sektörünün ihtiyaç duyduğu yeterli sayı ve nitelikte aşçı yetiştirilememesine istinaden aşçılık eğitimi model program önerisinde aşçılık eğitimi üç bölüm halinde düşünülür. Bunlar; kısa süreli kurslar (temelden uzmanlığa doğru bir eğitim verilmesi), otelcilik ve turizm meslek lisesi mutfak bölümü (verilen eğitim programının geliştirilmesi önerilmiş) ve aşçılık okulu (verilen eğitim programında değişiklikler önerilmiş). Tezde her bir eğitim programının hangi koşullarda daha etkin ve verimli eğitim verebileceğine yönelik öneriler yer alır.

Çetin'in özgün çalışması, "Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Eğitimi Alan Elemanların İstihdam Sorunları"nı irdelemektedir. Bu çalışmada, Mersin Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu mezunu gençlerin istihdam sorunlarının neler olduğunu araştırır ve araştırmacı tarafından yaklaşık on yıl önce benzer bir amaçla hazırlanmış araştırmacının bulguları ile bu araştırmacının sonuçlarını karşılaştırır.

Kendisiyle yapılan görüşmede, Prof. Dr. Meriem Akoğlan Kozak (Anadolu Üniversitesi öğretim üyesi) ve Prof. Dr. Nazmi Kozak (Anadolu Üniversitesi öğretim üyesi) tarafından, 23-27 Nisan 2008 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen 4. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Araştırma Kongresi'ne davet aldığını ifade eder. Çetin'e kongrenin son gecesi "Turizm Eğitimine Katkı Verenler" plaketi takdim edilir. İlk emeklilik plaketi almış olmaktan dolayı mutlu olduğunu

vurgulayan Çetin, kongrede yaklaşık 50 dolayında arkadaşının da olduğuna dikkat çekerek, bir duygu seli içerisinde plaketi aldığını ifade eder.

ÇALIŞMA ARKADAŞLARI GÖZÜYLE...

Yüksekokulun kurucularından ve uzun yıllar yüksekokul müdürlüğü yapan Prof. Dr. Bilge Dilmen (Mersin Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu emekli öğretim üyesi), çalışma arkadaşı için şu cümleleri kurar:

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı'nda doktora derecesini tamamlayan Çetin, yapmış olduğu çalışmalarında, turizm sektöründe önemli bir role sahip olan mutfak bölümü çalışanlarının eğitiminde karşılaşılan sorunların saptanmasında ve gelecekte yeterli sayıda ve nitelikli aşçıların yetiştirilebilmesinde bir sistem önerisinde bulunarak bu alanda hem önemli bir boşluğu doldurur hem de bu konuda yapılacak diğer çalışmalara ortam hazırlar. Çetin, mesleğinde başarılı ve görevine çok bağlı bir akademisyendir.

Prof. Dr. Bahar Taner (Mersin Üniversitesi Turizm Fakültesi emekli öğretim üyesi), yakın dostu ve çalışma arkadaşı Çetin'i şu cümlelerle anlatır:

Şule ile 1980'li yılların sonunda Mersin'de Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu'na yarı zamanlı ders vermek üzere başladığım dönemde tanışırız. Cana yakınlığı ve o hoş Kıbrıs ağzıyla güçlü bir bağın temelleri atılır aramızda. Şule ile başlayan iş arkadaşlığımız daha sonra okul yönetiminde beraber çalışmamızla güçlenir. Milli Eğitim'den gelen deneyimini güçlendirerek eğitim yaşamına da yansıtır ve çalışmalarında her zaman çok dikkatli, çok titiz, çok çalışkan bir tutum sergiler. Şule, büyük bir el kopyası uzmanıydı, hani avuç içine yazılan, ortaya çıkınca da çalışma notları gibi 'masumane' kılıflar uydurulan durumlar. Akademi, öğretim elemanlarına gençlere bir model olma ve mentorluk yapma için de fırsat tanır. Şule de, akademisyen olmayı seçen ve daha sonra birlikte çalıştığımız mezunlarımıza o yıllarda olumlu yönlendirmeler yapan ve onlara kol-kanat geren biridir.

Nadya Baltalı'nın (Mersin Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu emekli öğretim elemanı), yakın dostu ve çalışma arkadaşı ile ilgili anlatımı şöyledir:

Şule Çetin ile 1983 yılında okulumuza başladığı zaman tanışırım. Yıllarca aynı odayı paylaşıyoruz. Zamanla çok iyi arkadaş, dost oluruz. Şu anda ise aileden biri gibiyiz. Şule, hem arkadaşlarına hem de öğrencilerine karşı merhametli, sevecen ve kibardır. Çok iyi

bir öğretmen ve eğitimidir. Çok sınırlı koşullarda ve kısa sürede öğrencilerine öğretebileceği şeylerin tamamını öğretmeye çalışır. En çok sorunu da mutfak dersleri için uygulama yeri bulmada yaşar. Kendisiyle 13 yıl keyifle çalıştım. Bence her öğretmenin onun gibi bir rehberi, her öğrencinin de Şule Hoca gibi bir öğretmeni olmalıdır.

Esat Ergün (Mersin Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu emekli öğretim elemanı) ise çalışma arkadaşı Çetin'le ilgili şu cümleleri kurar:

Şule Çetin, sevgi dolu anne yüreğine bir de koskoca eğitimci sabrı yerleştiren herkesin sevdiği bir arkadaş ve yoldaş konumundadır. O Kıbrıs şivesi ile her zaman gönlümüzün kaynanası, dertlerin ortağı, okulun enerji kaynağı, sağlam karakteriyle denge unsurudur. Kim isterse gocunmadan yardım elini uzatan, dost gibi dost, insan gibi insandır.

Perihan Saydan Pazarbaşı (Mersin Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu emekli öğretim elemanı) dost ve çalışma arkadaşı olan Çetin'i şu cümlelerle anlatır:

1979 yılında Turizm ve Otelcilik Lisesi'ne İngilizce Öğretmeni olarak atanırım. Aynı yıl Çetin'in de ataması gerçekleşir. Bu durum daha sonra dostluğa dönüşecek bir arkadaşlığın başlangıcı olur. İşte, çok sevgili Çetin Ailesi'ni de ilk gördüğümde, aramızda gözle görülmeyen, elle tutulmayan ama varlığını yoğun olarak hissettiğim bir güven, dostluk duygusu oluşmaya başlar. Birlikte çalıştığımız yıllarda iyisiyle kötüsüyle birçok deneyimimiz olur. O günlerden bu yana 37 yıl geçmiş, dile kolay!. Bazı insanlar vardır, duru su gibidir; baktığınız zaman dibini görürsünüz. İşte, Şule de öyledir. Gerek akademik kimliği, gerekse dayanışmacı ve samimi oluşu ile hafızamda yer edindir.

Avukat Fügen Arel (Mersin Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu öğretim elemanı), dost ve çalışma arkadaşı Çetin'in son derece dayanışmacı ve şefkatli olduğunu ve öğrencilerini bir aile üyesi gibi sahiplendiğinin altını çizer. Geçmişte iş ortamını beraber paylaşan, kendisiyle yakın arkadaş olma şansına sahip olan kişiler Çetin'i hem akademik kimliği hem de duyarlı kişiliğe sahip olması nedeniyle takdirle anmaktadırlar.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Turizmin içinde, turizme gönül vermiş biri olarak, kariyerini turizmde şekillendiren Şule Çetin,

özellikle Türkiye'deki aşçıların eğitim programlarının ana hatlarını belirleme konusunda çalışmalar yürütür. Alanında yapılan ilk çalışma olma özelliğini taşıyan doktora tezi ile aşçılık eğitiminin daha yararlı olması için bir model program önerisi geliştirir. Çeyrek yüzyıl süren akademik kariyer yolculuğunda titiz, çalışkan, araştırmacı, üretken ve bilgilerini yeni nesile aktarabilen bir akademisyen olur. Akademik kimliği ile birlikte insani değerlere önem veren tutum ve davranışlara sahip oluşu, meslektaşları ve öğrencileri arasında takdir edilir. Öğrencilerine her zaman, bulunacakları ortamlarda, nasıl davranmaları gerektiği konusunda tavsiyeler vererek, zihinlerinde her zaman anaç bir tavır ile yer alır. Halen emekli olan Çetin, yaptığı önemli çalışmalar ile turizm akademisyenleri arasında yerini alır.

SEÇİLMİŞ ESERLERİ

- Çetin, Ş. (1988). Mersin'de Turizm Eğitimi Gören Elemanların İstihdam Sorunları, *Turizm İşletmeciliği Dergisi*, 1: 25-29.
- Çetin, Ş. (1991). Staj Uygulamasına İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri, *International Tourism Magazine*, 6 (66): 9.
- Çetin, Ş. (1992). Öğretmenlik Formasyon Programının Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlar, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1 (5): 86-104.
- Çetin, Ş. (1995). Turizm Endüstrisine Mutfak Yetiştirmeye Yönelik Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi, Tez Özeti: Prof. Dr. Zafer Doğan Anı Kitabı. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayını, No: 578: 237-244.
- Çetin, Ş. (1995). Mersin Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Öğrencilerinin Genel Profili ve Eğitim-Öğretim Sorunları, Turizm Eğitiminde Uygulama Sorunları Seminer ve Atölye Çalışmaları, *TUGEV Seçme Makaleler Dergisi*, 35: 70-95.
- Çetin, Ş. (1995). Türkiye, Fransa, İngiltere ve Avusturya'nın Aşçılık Eğitim Programlarının Karşılaştırılması, *IV. Ulusal Turizm Kongresi*, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın: Aydın Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, 227-242.
- Çetin, Ş. (1996). Tourism Education in Turkey, An Encyclopedia of International Tourism, *Tourism Trends In Western Europe*, Toulouse Üniversitesi, Paris: Serdi Publisher, 219-222.
- Çetin, Ş. (1999). *Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Eğitimi Alan Elemanların İstihdam Sorunları*, Özgün Araştırma. Mersin: Mersin Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu.
- Çetin, Ş. (2002). Mersin Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Y.O. Mezunlarının Ne Kadarının Sektörde ve Aldıkları Eğitimle İlgili Bir İşte Çalıştıklarına Dair Bir Araştırma. *Turizm Eğitimi Konferansı-Workshop*.
- Çetin, Ş. (2002). *Yiyecek – İçecek Yönetimi-I. Ders Notu*. Mersin Üniversitesi Yayını.

- Çetin, Ş. (2003). *Yiyecek – İçecek Yönetimi-II. Ders Notu*. Mersin Üniversitesi Yayını.
- Çetin, Ş. (2005). Öğrenci Stajlarında Yararlanılan Dersler Üzerine Ampirik Bir Değerlendirme: Mersin Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Örneği, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 16 (2): 153-169.
- Çetin, Ş. (2005). Ağır İletmelerinde Başarılı Lider-Yönetici Tipolojisi: Kavramsal Bir Çalışma, *SOİD: Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 2 (4): 14-21.
- Çetin, Ş. (2007). Tesis Dışı ziyafet Organizasyonlarında Uygulanan Kalite Kontrol Sürecinin İncelenmesi: Adana İlinde Faaliyet Gösteren Beş Catering İşletmesi Üzerinde Bir Uygulama, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 18 (1): 75-89.

KAYNAKÇA

- Çetin, Ş. (1987). Turizm Eğitimi ve Turizm Eğitimi Gören Elemanların İstihdam Sorunları (*Basılmamış Yüksek Lisans Tezi*). Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Çetin, Ş. (1993). Turizm Endüstrisine Mutfak Elemanı Yetiştirmeye Yönelik Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi (*Basılmamış Doktora Tezi*). Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çetin, Ş. (1999). Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Eğitimi Alan Elemanların İstihdam Sorunları (*Basılmamış Özgün Araştırma*). Mersin: Mersin Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Y.O.
- Olçay, A. (2008). Türk Turizminde Eğitimin Önemi, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (2): 381-390.
- T.C. Turizm Bakanlığı (1994). *Turizm Endüstrisi İşgücü Araştırması: 1993*. Ankara: Levent Ofset Matbaacılık ve Yayıncılık.

Sevda SAHİLLİ BİRDİR, Doç. Dr., Mersin Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm Rehberliği Bölümü, Çiftlikköy Kampüsü, Yenişehir, Mersin.

E-posta: birdirss@mersin.edu.tr

Akademik Turizm Yayıncılığı ve Hüseyin Yıldırım

Hasan GÜLSAÇAN

Detay Yayıncılık

GİRİŞ

Birkaç yıl önce, *Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi*, turizm alanına katkı vermiş kişilerin yaşam öykülerini yayınlamaya başlar. Sohbet sırasında Nazmi Kozak'ın "Hüseyin Yıldırım'ı sen yazar mısın?" demesiyle ortaya çıkan bu yazı, öncelikle bir "yaşam öyküsü" ya da "anı" değildir. Akademik bir dergide yayınlanıyor olsa da, bir makale hiç değildir. Uzun zaman öncesinden tanıdığım bir dost(un)/abinin gözlemlediğim, bende kalan yaşam kesitlerinin ayrıntıya girmeden paylaşımıdır. Kitap/yayıncılık sektöründe uzun yıllar emek vermiş, bu sektörün mutfağından yetişmiş bir insanı anlatmanın hem zor hem de her zaman eksik kalacağının farkındayım. Bu derginin/yazının okurları doğal olarak (şimdi veya daha sonra) çalışma ortaklarımız -umarız- olacaktır. Denildiği gibi, "yaşayarak öğrenmek" en doğrusudur.

KÖYDE DOĞUP ANKARA'DA BÜYÜMEK

Hüseyin Yıldırım, Halis'ten olma Zöhre'den doğma, nüfus kayıtlarına göre 1958, kendi beyanına

göre 1956 yılında, Erzincan ili, İliç ilçesinde doğar. Dört kardeşin en büyüğüdür. İlkokul ikinci sınıfa kadar köyde okur. Babası Ankara'da bir cam atölyesinde çalışmaktadır. Geçim derdi belası, "gurbet" olarak mektuplara ve türkülere sinmeye başlar. Özlemler ve kavuşmalar yaz izinlerinde giderilmekte, çoluk-çocuğun hali bu kısacık aralarda hallolmaktadır. Bu izinlerden birisinde öğretmeni babasına, "Bu çocuğu Ankara'ya götür, orada okusun" der. Baba-oğul Ankara'nın yolunu tutarlar. Ankara'nın gecekondu semtlerinden olan Altındağ'da bulunan Hıdırlıktepe İlkokulu'na üçüncü sınıftan başlar. Okul bitene kadar aileden uzakta, baba-oğul tek başlarına yaşarlar.

Aynı mahallede Atıf Bey Ortaokulu'na başladığı dönem aile köyden Ankara'ya taşınır. Evdeki yalnızlık ve hasret biter. Ortaokul bitiminden sonra Yıldırım Beyazıt Lisesi'ne kaydını yaptırır. Hesapta olmayan ise, ailenin gelişi ile ortaya çıkan ekonomik zorluklardır. Babanın maaşı altı kişilik nüfusa yetmemektedir. Lisenin gece bö-